

Verklaring erfgoedvoorwerpen Van wie is die koffer Baarn?

In de koffer zitten tal van voorwerpen die de (fictieve) eigenaar heeft bewaard omdat ze persoonlijke, emotionele waarde hebben. In les 5 komt de eigenaar de koffer ophalen en vertelt het verhaal achter de voorwerpen. Hieronder kun je lezen over een aantal voorwerpen en ook meer vertellen over vroeger en Baarn.

Oma was coupeuse: voorwerpen zoals speldenkussen, vingerhoedje, meetlint, stoffen, ..

In het verhaal, dat bij de koffer hoort, is de oma van de eigenaar coupeuse, ofwel kleermaakster in Baarn. Het is een ambacht; vroeger was het veel gebruikelijker dat kledingstukken zelf gemaakt werden. Rijkere mensen konden het zich veroorloven om kleding te laten 'aanmeten' door een kleermaker. Een gewenst kledingstuk werd met een knippatroon uit de gekozen stof geknipt en in elkaar gezet. Vaste attributen waren – naast de naaimachine - het speldenkussen, een krijtpompje om de plek van de zoom met krijt aan te geven, het meetlint, het vingerhoedje om de vinger te beschermen tegen het prikken van de naald of spelden. Tegenwoordig koopt iedereen zijn kleding in een winkel en wordt het in fabrieken over de hele wereld gemaakt.

Baarn – zomer in het groen: tafelbel en schilderijlijst

Baarn is eeuwenlang een aantrekkelijk dorp voor zomergasten geweest. De bossen, natuur, rust en schoonheid maakten het een geliefde vakantiebestemming. Al in de 17de eeuw ontdekten rijke Amsterdamse kooplui en de koninklijke Oranjes de omgeving van Baarn. Zij bouwden hier riante zomerverblijven met grote fraai aangelegde tuinen en parken. Zij wilden in de warme zomer de stinkende stad verlaten en vakantie vieren in een mooie, schone, groene omgeving. Bekend is natuurlijk paleis Soestdijk en kasteel Groeneveld. Andere voorbeelden zijn Pijnenburg en Buitenzorg. De buitenplaatsen, met hun prachtig aangelegde parken en tuinen, hebben het landschap van Baarn sterk beïnvloed: rechte bomenlanen, waterpartijen, slingerende padjes, doorkijkjes en bossen.

Tafelbel : De omgeving van Baarn trok rijke mensen aan. Deze steenrijke families bewoonden de grote huizen in de zomer en namen vaak ook hun bedienden mee. Hoe rijker men was, hoe meer bedienden. Denk aan een koetsier, een kindermisje, een linnenmisje, een kok, een tuinman, een kamermisje.

De personeelsvertrekken bevonden zich meestal in het souterrain – helemaal beneden – of juist op de zolder. Met de tafelbel kon de familie het personeel roepen: bijvoorbeeld om de volgende gang te laten serveren of als teken om de tafel af te ruimen.

Schilderijlijst: De opa in het verhaal is meubel- en lijstenmaker. Ook in deze grote zomerhuizen hingen vaak veel schilderijen. De huizen waren sowieso vaak rijk ingericht met meubels, serviezen, behang, tafellinnen, kleden. Een lijst om het schilderij maakt het kunstwerk helemaal 'af'. Vroeger vond men dat een schilderij ook een soort venster naar de werkelijkheid was. De lijst is dan als het ware het raamkozijn en het schilderij is het uitzicht door het raam. De lege lijst in de koffer kan ook zo gebruikt worden.

Erfstuk: bijtring in sleutelkistje

In het sleutelkistje zit een bijtring met een zilveren voorwerp eraan. Dergelijke bijtringen kregen baby's als hun tandjes doorkwamen zodat ze erop konden kauwen tegen de pijn. Omdat deze bijtringen zo fraai zijn, worden ze vaak als erfstuk doorgegeven aan een volgende generatie. Ook de eigenaar van de koffer bewaart zijn bijtring in een speciaal kistje zodat hij/zij hem straks kan doorgeven aan zijn/haar (klein)kind.